

Miljøgodkendelse

Udvidelse af kvægproduktion

Hovedvej A1 11, 6740 Bramming

21.1.2019

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 18/20805

Sagsansvarlig: Anli

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
GODKENDELSE TIL ÆNDRING OG DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	9
MEDDELELSESPLIKT.....	9
ØVRIGE FORHOLD.....	10
OFFENTLIGGØRELSE.....	10
KLAGEVEJLEDNING	10
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	12
INDLEDNING	12
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	12
Husdyrbrugets beliggenhed.....	13
Driftsbygninger.....	14
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	16
Foder	20
Husdyrgødning	20
Ressourceforbrug.....	22
Affald	23
Spildevand/restvand	24
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	24
Lugt	24
Støj og rystelser	26
Støv, fluer og skadedyr	29
Lys.....	29
Driftsforstyrrelser og uheld	30
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF LANDSKAB OG NATUR	30
Landskab og kulturmiljø.....	31
Ammoniakupåvirkning af naturområder.....	33
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	39
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	40
OPHØR	41
BEMÆRKNINGER I FORBINDELSE MED INDLEDENDE ANNONCERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	41
HØRING	41
SAMLET VURDERING	43
BILAG 1	44
BILAG 2	47

Indledning

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for en ændring af husdyrproduktionen på Hovedvej A1 11, 6740 Bramming i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer, at ændring og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, landskab, jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

På baggrund af ansøgningen inklusiv den udarbejdede miljøkonsekvensrapport har Esbjerg Kommune foretaget en samlet vurdering af ansøgningen. Denne vurdering fremgår af afsnittet *miljøteknisk beskrivelse og vurdering*. Af afsnittet fremgår også en begrundelse for de stillede vilkår.

Forslaget til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i 30 dage. I forbindelse med den offentlige høring er der kommet bemærkninger fra de to nærmeste naboer. De indkomne bidrag, og Esbjerg Kommunes bemærkninger til disse, fremgår af den miljøtekniske beskrivelse og vurdering under afsnittet "høring".

Godkendelse til ændring og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at kvægbruget på Hovedvej A1 11, 6740 Bramming kan ændres som ansøgt.

Godkendelsen omfatter:

- Et uændret produktionsareal i eksisterende stalde (det areal hvor dyrene opholder sig) på 7.907 m².
- En ændring fra udegående goldkøer til goldkøer på stald.
- Velfærdsstald på 1.000 m² (godkendt november 2017 men endnu ikke opført med frist på 6 år for opførelse).
- Tilbygning til fiberanlæg (til gylleseparering) **Denne bygning tages ud af projektet efter høringsperioden.**

Velfærdsstalden og fiberanlægget er miljøgodkendt den 23. november 2017 efter § 12 i husdyrloven, som var gældende på det tidspunkt. Der er siden vedtaget en ny husdyrlov, som ændrer på opgørelsen af dyreholdet fra antal dyr og dyreenheder til produktionsareal (det sted hvor dyrene opholder sig). Da ovennævnte bygninger endnu ikke er opført, omtales disse igen i nærværende godkendelse.

Godkendelsen meddeles efter § 16a i lovbekendtgørelse nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og driftsoplysninger

Godkendelsen gives til husdyrbruget beliggende Hovedvej A1 11, 6740 Bramming, matrikel nr. 1 ah m.fl. Endrupholm Hovedgård. Ejendomsnummeret er 5610307391. Bedriftens CVR nr. er 39668807 og CHR nr. er 46513. Husdyrbruget ejes og drives af Jørn Kjær Madsen, Breumvej 12, 6740 Bramming.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 204229. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Staldnavn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Stald 1 – Både fast gulv og spaltegulv	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	498
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	1.458
Stald 2 – Drænet gulv	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	2.359
Stald 3 – Drænet gulv	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	2.194
Stald 4 - Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	185
Stald 5 - Separationsafsnit	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	213

Stald 6 - Vel-færdshal	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	1.000
------------------------	--	-------

Indretning og drift

- Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
- Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning

- Arealet til opbevaring af fast husdyrgødning på møddingsplads fra kvæg, heste får og geder, må maksimalt være 200 m².
- Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.
- Gyllebeholder (nr. 11 og nr. 12 på kort 2) skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.

Ressourceforbrug

- Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
- Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

- Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
- Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ammoniakfordampning

- Naturområderne (naturpunkterne 7-9 vist på kort 6a) skal være ryddet for træer og buske, når nærværende godkendelse tages i brug.
- Så længe husdyrbruget udnytter sin godkendelse, skal de kortlagte naturområder fremstå som ovenfor beskrevet.

Spildevand

- Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra velfærdsstalden, skal indsendes til Esbjerg Kommune. Med afløb menes både afløb for flydende husdyrgødning og vand. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.
- Udsprinklingsanlægget skal følge det aktuelle byggeblad for udsprinkling af overfladevand fra ensilagesilo og ensilageplads, som p.t. er 103.09-05. Dog skal der altid være en bufferkapacitet på min. 2 måneder f.eks. i gyllebeholder, som kan anvendes i de tilfælde hvor forholdene til udsprinkling ikke er tilstede (f.eks. frost, tøbrud eller regnskyl).

Lugt

- Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
- Pumpning af gylle fra kanaler / fortank til gyllebeholder skal ske på hverdage indenfor tidsrummet fra kl. 8.00 – kl. 18.00
- Udrensning og transport af husdyrgødning fra staldanlægget skal ske på hverdage indenfor tidsrummet fra kl. 8.00 – kl. 18.00.

Støj

- Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Reference-tiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygnings-parcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.

22. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
23. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".
24. Der skal være etableret en jordvold med en højde på minimum 2-2,5 m langs med naboejendommens (nr. 9) nordskel. Det kan accepteres, at der er en åbning på maksimalt 4-5 m fra bygning 7 (markeret med pink streg på kort 4). Såfremt bygning 7 eller 16 på et senere tidspunkt ønskes sløjfet, skal de erstattes af en støjvold eller lignende.

Støv

25. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

26. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
27. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

28. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.
29. Lyset i staldbygningerne skal i tidsrummet 00:00-05:00 slukkes eller sænkes til 25 lux.

Landskabelige værdier

30. Der skal etableres minimum 3 rækker hegnsbeplantning sydvest for den nye velfærdsstald, som angivet med grønt på kort 5.

31. Hegnet skal etableres førstkommande plantesæson efter etablering af velfærdstalden.
32. De med blå angivne hegn på kort 5 skal bevares. Såfremt hegnene nedlægges, skal de genplantes eller erstattes af tilsvarende hegn, der opfylder samme funktion med en anden placering.
33. Alle hegn/træer der etableres skal bestå af hjemmehørende danske træer og buske.

Uheld

34. Beredskabsplanen, der fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Ophør

35. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Udnyttelse og bortfald

En godkendelse efter §16a bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del. For velfærdstalden som er miljøgodkendt den 23. november 2017 gælder 6 års udnyttelsesfristen fra denne dato.

Med udnyttet menes, at det kan konstateres, at det projekt godkendelsen omfatter faktisk er gennemført.

Hvis en godkendelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelesespligt

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (lovbekendtgørelse nr. 1020 af 6. juli 2018). Øvrige relevante godkendelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 25. januar 2019 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunes hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/landbrug.aspx).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. husdyrbruglovens § 76 stk. 1. Klageberettigede er ansøgeren, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret, jf. husdyrbruglovens §§ 84, 85, 86 og 87.

En klage skal indgives via Klageportalen. Klageportalen ligger på www.borger.dk og på www.virk.dk, hvor man logger sig på, f.eks. med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen. Klagefristen udløber den 22. februar 2019 kl. 23:59.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt, jf. husdyrbruglovens § 90.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indsendes uden om Klageportalen, med mindre der er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Esbjerg Kommune. Anmodningen sendes så vidt muligt elektronisk til miljo@esbjergkommune.dk eller pr. brev til Esbjerg Kommune, Natur- og Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. Esbjerg Kommune sender herefter anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Udnyttelse af godkendelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøgodkendelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget på Hovedvej A1 11 har søgt om at ændre driften, således at goldkøer ikke skal på græs. Produktionsarealet er uændret i forhold til det areal der anvendes i dag.

Denne del af godkendelsen indeholder en nærmere beskrivelse af det ansøgte og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som ansøgningen giver anledning til.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i ansøgningen inklusiv miljøkonsekvensrapporten samt de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning¹. Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til gener for omkringboende (lugt, støj, støv, fluer m.v.), og dels i forhold til påvirkning af miljø, natur og landskab.

Beskrivelse af husdyrbruget

Rønhave ApS ønsker at ændre driften på Hovedvej A1 11, 6740 Bramming.

Der foretages ingen ændringer i det samlede produktionsareal i forhold til nudrift, og den eneste ændring der sker i driften er, at goldkøerne ikke kommer på græs.

Ansøger har den 26. juli 2018 indsendt ansøgning om miljøgodkendelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk. Som en del af ansøgningen er der også indsendt en miljøkonsekvensrapport.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været mailkorrespondance og ansøgningsskemaet er revideret og genindsendt. Det endelige ansøgningsskema har nr. 204229 og er version 2.

Rønhave ApS driver desuden kvægbrugene på Vibækvej 25, Terpvej 5, Breumvej 10 og Breumvej 12 samt plantebruget Sønderbyvej 23 (alle ejendomme har post nr. 6740 Bramming).

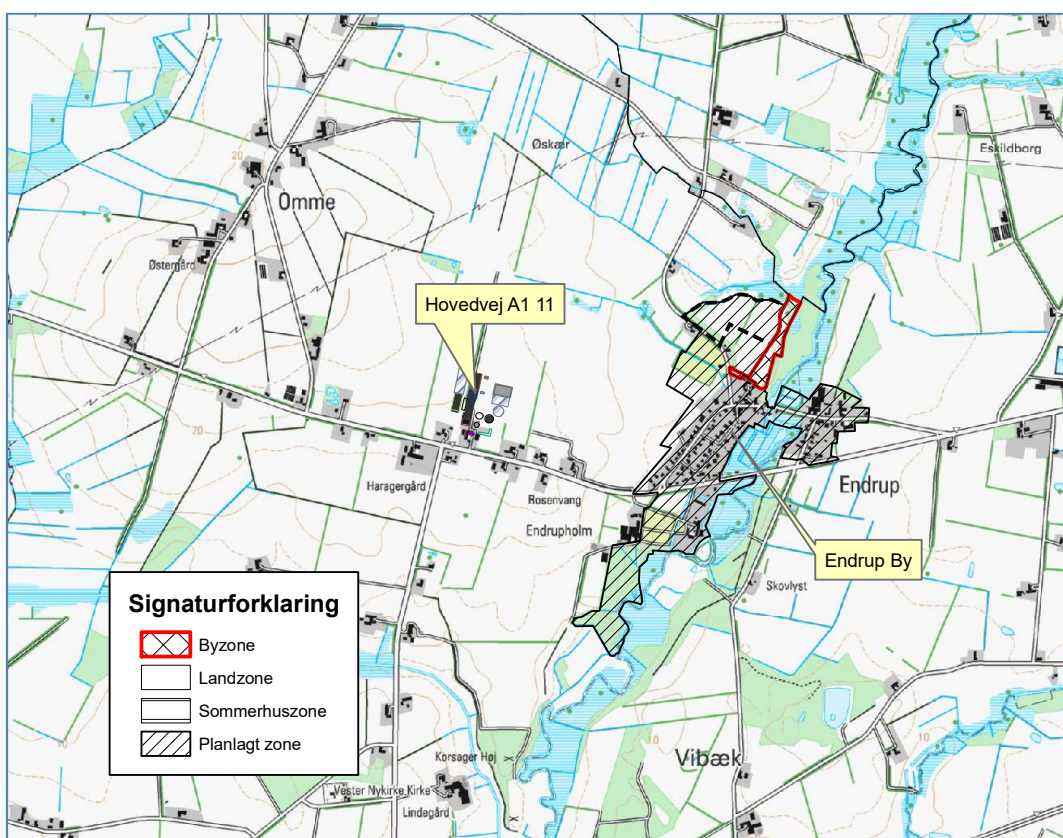
Den nærmeste ejendom er Vibækvej 25, som ligger ca. 2,3 km fra Hovedvej A1 11 målt i luftlinje. På grund af afstanden mellem husdyrbrugene, vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbrugene ikke er teknisk eller forureningsmæssigt forbundne og meddeler således en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Hovedvej A1 11.

¹ Husdyrbrugloven (LBK nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1021 af 6. juli 2018 og BEK nr. 1380 af 30. november 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 1076 af 28. august 2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område " 20-040-050 Landområde omkring Omme" i Esbjerg Kommuneplan 2018-2030. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende. Overflødige bygninger kan bruges til andet formål såfremt det ikke kræver om- eller tilbygning.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger ca. 893 m fra eksisterende byzoneområde (område nord for Endrup). Husdyrbruget ligger ca. 600 m fra planlagt byzoneområde (Endrup by). Der ligger ingen samlet bebyggelse indenfor 1000 m fra ejendommen.

Nærmeste nabo Hovedvej A1 9 ligger ca. 69 m fra husdyrbruget.

Husdyrbruglovens §§ 6-8 fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

De gældende afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel. Afstanden er målt fra nærmeste staldbygning, gødningsopbevaringsanlæg eller ensilagesiloer, hvis ikke andet er angivet.

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	69 m		50 m

Lokalplanområde	610 m 74 m	Målt fra plansilo til område vest for Endrup Målt fra stald til adgangsvej til transformatorstation	50 m
Byzoneområder	600 m	Målt fra plansilo til planlagt byzone - Endrup	50 m
Sommerhusområde	>1000 m		50 m
Naboskel	21 m	Målt fra stald 1 til nabo mod syd	30 m
Beboelse på samme ejendom	148 m		15 m
Levnedsvirksomhed	>1000 m		25 m
Almen vandindvindingsanlæg	>1000 m		50 m
Ikke almen vandindvindingsanlæg	570 m	Til nærmeste boring (havevanding)	25 m
Vandløb	802 m	Målt fra plansilo til tilløb til Østre-Omme bæk	15 m /100 m for gyllebeholder til åbent vandløb
Dræn	>15 m		15 m
Sø	377 m	§ 3 sø nord for ejendommen	15 m/100 for gyllebeholder til sø >100m ²
Offentlig vej	>50 m		15 m
Kategori 1 og 2 natur	>10 m		10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen.

Afstandskrav i § 8 i husdyrbrugloven (afstande til naboskel, vandløb, søer, boringer, vej og egen beboelse) gælder kun for nye stalde, gyllebeholdere og lignende. Da ansøgningen ikke indeholder byggeri, er afstandskravene ikke relevante.

Driftsbygninger

Der sker ingen udvidelse af dyreholdet og der sker ingen udvidelse af produktionsarealet, dvs. det areal hvor dyrene opholder sig i staldene. Der sker desuden ingen ændring eller udvidelse af gødningsopbevaringsanlæg eller ensilageopbevaringsanlæg.

På ejendommen vil der efter udvidelsen være følgende bygninger, som angivet i nedenstående tabel.

Nr.	Anvendelse	Areal / rumfang	Staldsystem m.m.
1	Løsdriftsstald	2.974 m ²	Sengestald med spaltegulv/ Sengestald med fastgulv
2	Løsdriftsstald	3.423 m ²	Sengestald med fast drænet gulv og skrabeanlæg
3	Løsdriftsstald	3.313 m ²	Sengestald med fast drænet gulv og skrabeanlæg
4/5	Malkecenter, frasepareringsafsnit og sygebokse	2.097 m ²	Dybstrøelse (hele arealet)/sengestald med spaltegulv
6	Velfærdsstald – godkendt stald – endnu ikke opført	1.000 m ²	Dybstrøelse (hele arealet)
7	Kalvestald ændres til syge-/velfærdsstald – udgår når bygning 6 opføres	88 m ²	Dybstrøelse (hele arealet)
8	Befæstet areal	480 m ²	
9	Gylletank	303 m ² / 1.260 m ³	
10	Gylletank	602 m ² / 2.500 m ³	
11	Gylletank	744 m ² / 3.750 m ³	Fast overdækning
12	Gylletank	1004 m ² / 5.500 m ³	Fast overdækning

13	Plansiloer inkl. forplads	2.015 m ²	
14	Plansiloer inkl. forplads	4.170 m ²	
15	Plansiloer inkl. forplads	4.690 m ²	
16	Diverse/garage	434 m ²	
17	Kalvestald ændres til syge-/vel-færdsstald – udgår når bygning 6 opføres	227 m ²	Dybstrøelse (hele arealet)
18	Foderlade	1.759 m ²	
19	Maskinhus	346 m ²	
20	Foderhus	145 m ²	
21	Fiberanlæg – tages ud af projektet	330 m ²	

Tabel 2: Bygningsforklaring

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 2.

Kort 2: Situationsplan (bygning 21 vil ikke blive opført)

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen er der for hvert staldafsnit angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal. Oplysningerne fra ansøgningen fremgår af nedenstående tabel.

Af § 33 i husdyrbrugloven fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år. Ansøgningen indeholder derfor oplysninger om både ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Klodehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1 Fastgulv og spalter	2974	Naturlig ventilation	6 m	(#59020) Målkøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	488
				(#59050) Målkøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	488
				(#59051) Målkøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	960
Stald 2 Drænet gulv	3423	Naturlig ventilation	6 m	(#59052) Målkøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og øjefløj	0	2359
Stald 3 Drænet gulv	3397	Naturlig ventilation	6 m	(#59061) Målkøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og øjefløj	0	2194
Stald 4 Dybstrøelse	256	Naturlig ventilation	6 m	(#59062) Målkøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	185
Stald 5 Separationsafsnit	511	Naturlig ventilation	6 m	(#59058) Målkøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	213
Stald 6 Velfærdshal	1000	Naturlig ventilation	6 m	(#59121) Målkøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	1000
Sum						7907
Nudrift						
Stald 1 Fastgulv og spalter	2974	Naturlig ventilation	6 m	(#59072) Målkøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	960
				(#59073) Målkøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	488
				(#59074) Målkøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	488
Stald 2 Drænet gulv	3423	Naturlig ventilation	6 m	(#59075) Målkøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og øjefløj	0	2359
Stald 3 Drænet gulv	3397	Naturlig ventilation	6 m	(#59076) Målkøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og øjefløj	0	2194
Stald 4 Dybstrøelse	256	Naturlig ventilation	6 m	(#59077) Målkøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	185
Stald 5 Separationsafsnit	511	Naturlig ventilation	6 m	(#59078) Målkøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	213
Stald 6 Velfærdshal	1000	Naturlig ventilation	6 m	(#59141) Målkøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	1000
Sum						7907
8 års drift						
Stald 1 Fastgulv og spalter	2974	Naturlig ventilation	6 m	(#86666) Målkøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	960
				(#86667) Målkøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	488
				(#86668) Målkøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	488

Tabel 3: Oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Stald 2 Drænet gulv	3423	Naturlig ventilation	6 m	(#86668) Mølkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og øjefløjs	0	544
Stald 3 Drænet gulv	3397	Naturlig ventilation	6 m			
Stald 4 Dybstrøelse	256	Naturlig ventilation	6 m	(#86670) Mølkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	185
Stald 5 Separationsafsnit	511	Naturlig ventilation	6 m	(#86671) Mølkekøer, kvier og stude. Sengestald med spelter (kanal, bøgskyl eller ringkanal)	0	213
Stald 6 Velfærdshal	1000	Naturlig ventilation	6 m			
Sum						2898

Tabel 3: Oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Miljøgodkendelse efter §12 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug til at udvide kvægproduktion. Afgørelsen er meddelt d. 22. august 2014.
- Tillæg til miljøgodkendelse efter §12 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug til at udvide kvægproduktion. Afgørelsen er meddelt d. 23. november 2017.

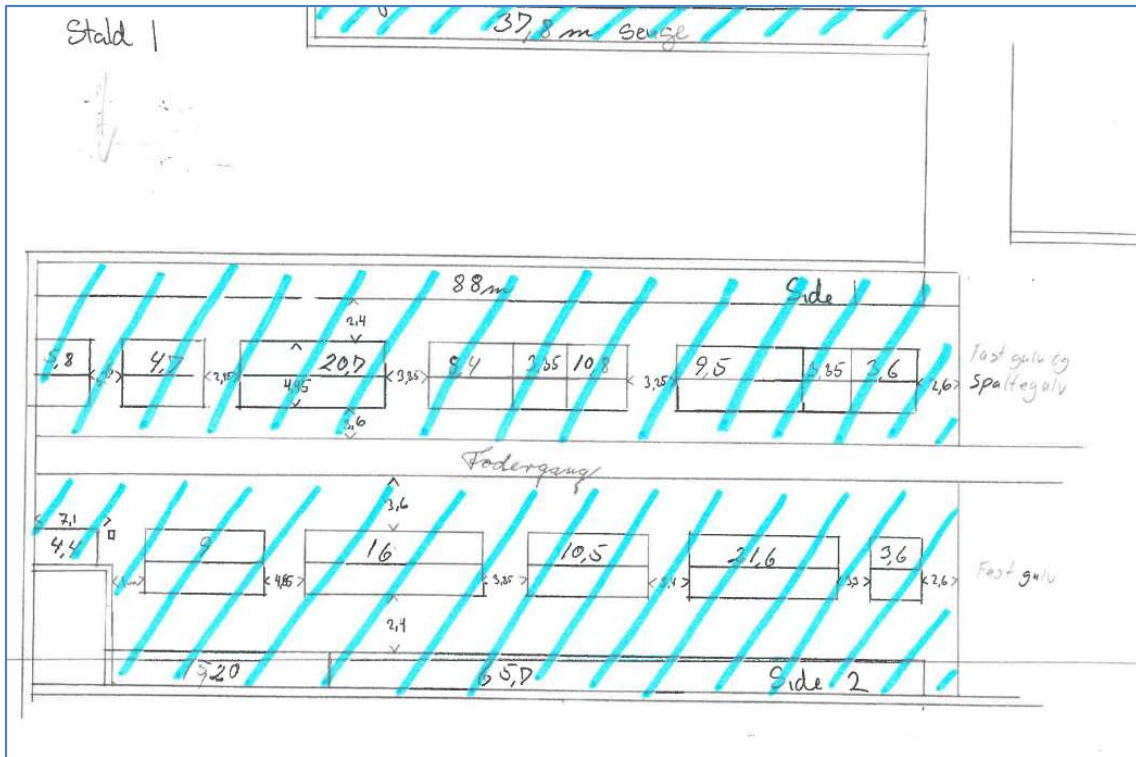
Husdyrbrugloven er ændret, så man nu godkender produktionsarealer (arealet hvor dyrene opholder sig) i stedet for antal dyr og dyreenheder. I seneste tillæg til miljøgodkendelse skulle en del af goldkørerne være udegående i mindst 5 måneder. I ansøgningssystemet, må man efter de nye regler kun indtaste udegående dyr, såfremt staldafsnittet hvor dyrene har opholdt sig lukkes af og rengøres. Da dette ikke er muligt i forhold til driften på ejendommen, har Esbjerg Kommune rådført sig hos Miljøstyrelsen, som har svaret følgende:

”Du beskrev en situation, hvor der i husdyrbrugets § 12-godkendelse er vilkår om, at en del af dyrene skal være udegående. Efter de nuværende regler vil det dog ikke kunne lade sig gøre for ansøger at skille arealer med og uden udegående dyr.

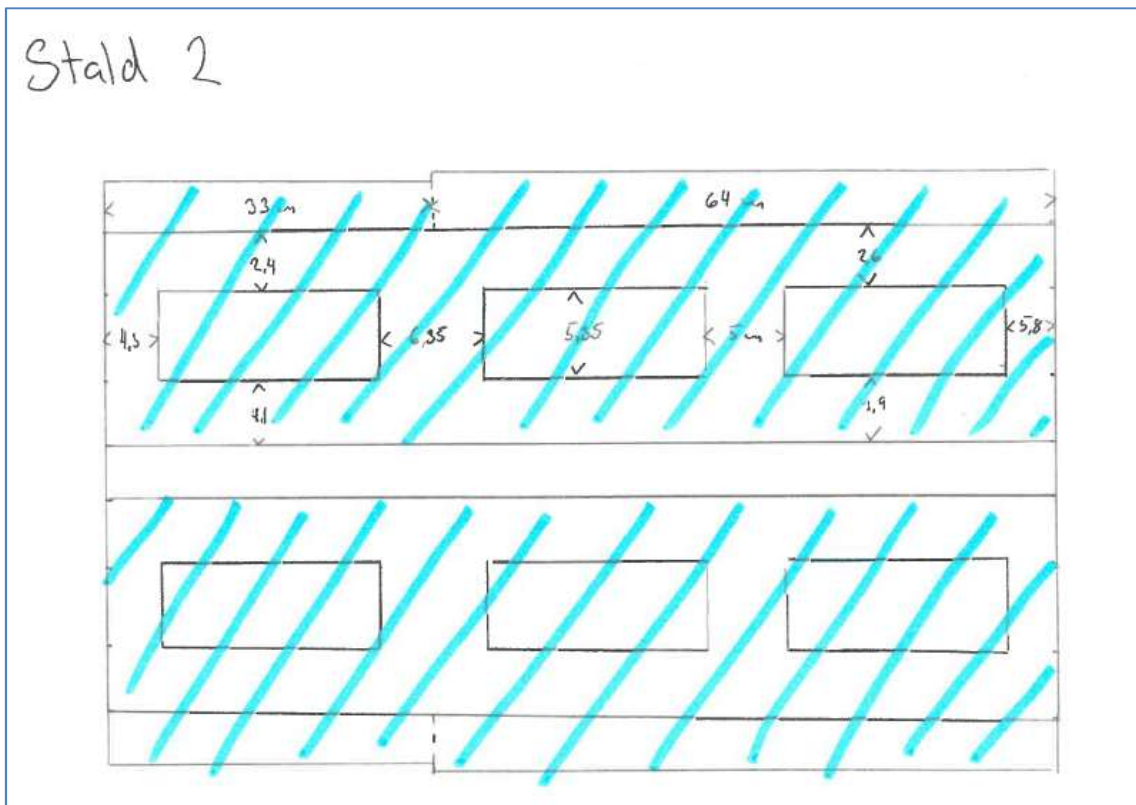
Når den nugældende lovgivning bygger på en betragtning om produktionsarealerne som en enhed, hvor man beregningsmæssigt ikke kan skelne om der er helt eller kun delvist fyldt med dyr, så må det også være den reelle beskrivelse af nudriften ikke at indtaste dyrene, som udegående i det beskrevne tilfælde”.

Som følge af Miljøstyrelsens svar, vurderer Esbjerg Kommune, at nudriften svarer til lovlig drift.

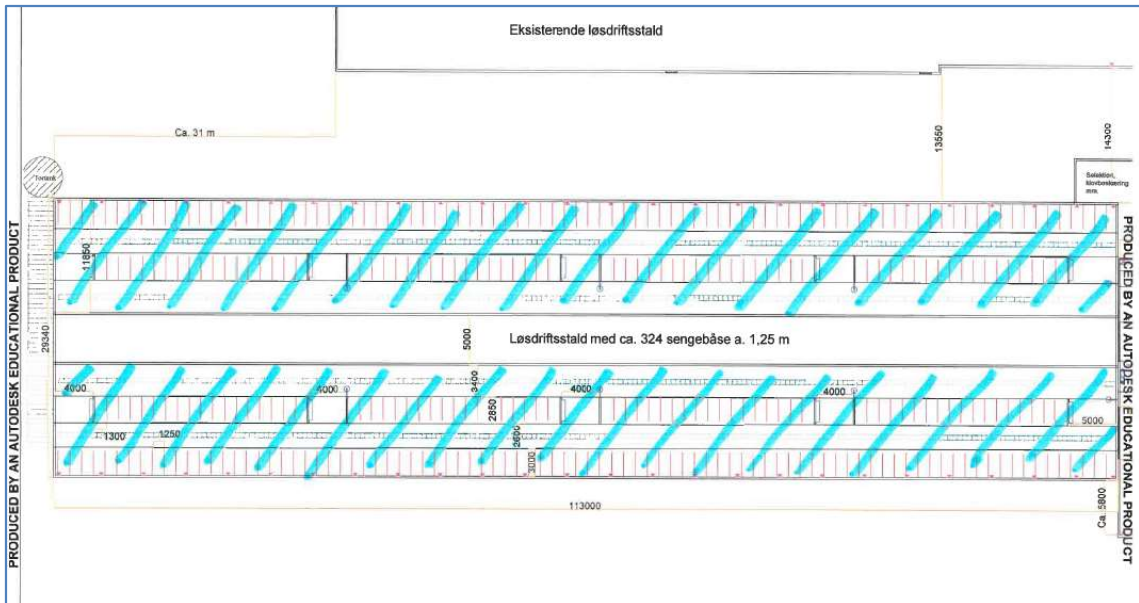
I ansøgningen er der medsendt en nærmere beskrivelse af produktionsarealet i de enkelte stalde.

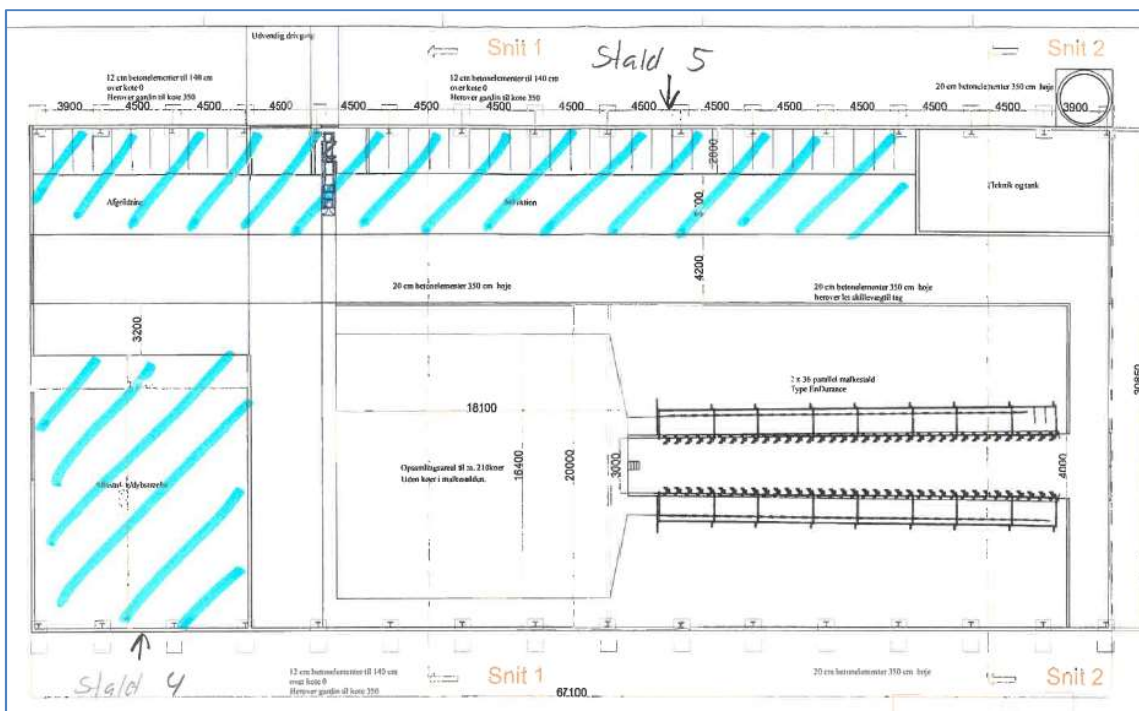
Kort 3a: Angivelse af produktionsareal (stald 1)

Kort 3b: Angivelse af produktionsareal (stald 2)

Kort 3c: Angivelse af produktionsareal (stald 3)

Kort 3d: Angivelse af produktionsareal (stald 4 og 5)

Der er ikke indtegnet produktionsareal for stald 6, da den ikke er bygger endnu, men hele staldarealet på 1.000 m² er ansøgt som produktionsareal med dybstrøelse.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

I godkendelsen stilles der vilkår til produktionsarealet størrelse, samt til dyretypen og staldsystemet i de enkelte staldafsnit.

Foder

Ensilage opbevares i fire stk. plansiloer og i markstak. Opbevaringskapaciteten af grovfoder er uændret. Behovet for grovfoder til køerne i Endrup vil fremadrettet være på ca. 4,4 mio. FEN ((12 FEN x 1.050 køer x 365 dage) – (162 køer x 8 FEN x 150 dage)).

Der opbevares desuden foder til ejendommen Vibækvej 25 og Terpvej 5. Der kan forsat være behov for opbevaring af foder i markstakke.

Opbevaring og håndtering af foder er uændret. Opbevaring af ensilage er omfattet af reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Der stilles vilkår om opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen er der oplyst følgende om lager og gødningstype:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gylletank 9	Flydende				303
Gylletank 10	Flydende				602
Gylletank 11	Flydende				744
Gylletank 12	Flydende				1004
Mærketak	Fast				979
Nudrift					
Gylletank 9	Flydende				303
Gylletank 10	Flydende				602
Gylletank 11	Flydende				744
Gylletank 12	Flydende				1004
Mærketak	Fast				979
8 års drift					
Gylletank 9	Flydende				303
Gylletank 10	Flydende				602
Gylletank 11	Flydende				744
Mærketak	Fast				979
Gødningssande					
Lager navn	Gødningstype	Øvrige oplysninger			Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Mærketak	Kvæg, heste, får og geder				200
Nudrift					
Mærketak	Kvæg, heste, får og geder				200
8 års drift - Ingen data					

Tabel 4: Oversigt over opbevaringslagre og gødningstyper.

Opbevaringslagre med miljøteknologi		
Lager navn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
Gylletank 11		30,0
Gylletank 12		30,0
Nudrift		
Gylletank 11		30,0
Gylletank 12		30,0
8 års drift - Ingen data		

Tabel 4: Oversigt over opbevaringslagre og gødningstyper.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøgodkendelsen stilles der vilkår, som fastholder forudsætningerne for opbevaringslageret for fast husdyrgødning.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. I forbindelse med miljøtilsyn på husdyrbruget vil Esbjerg Kommune sikre, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

De to store gyllebeholdere (bygning 11 og 12) er overdækket med teltdug. I ansøgningen er der medregnet en miljøeffekt for overdækningen, og derfor stilles der vilkår om, at disse to gyllebeholdere skal have fast overdækning.

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret i ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Ressourceforbrug

Husdyrbrugets energi- og vandforbrug i nudrift, såvel som ansøgt drift fremgår af nedenstående tabel.

Forbrug	Nudrift	Ansøgt
El	520.000 kWh	520.000 kWh
Vand	26.000 m ³	37.000 m ³
Dieselolie	45.000 l	45.000 l

Tabel 5: Energi- og vandforbrug

Energiforbruget stammer hovedsageligt fra malkning, mælkekøling, lys, skrabe anlæg og gyllepumpning. Energiforbruget for ansøgt drift vil være uændret på 520.000 kWh.

Der er genindvinding af staldvarme til opvarmning af stuehus. Der anvendes naturlig ventilation i de store kostalde, og kun en enkel kalvestald er forsynet med mekanisk ventilation.

Husdyrbruget forsynes med vand fra privat alment vandværk.

Vandforbruget for ansøgt drift vil blive i alt 37.000 m³. Stigningen i vandforbruget skyldes stigning i anvendelse af drikkevand til køerne, samt øget anvendelse af vand i foderblandinger, som anvendes på Vibækvej 25 og Terpvej 5. Vandforbrug til vask af malkeanlæg er uændret.

Kølevand genanvendes til vaskevand, og der anvendes drikkekar, som minimerer vandspild.

Energiforbrug registreres månedsvis og vandforbruget registreres kvartalsvis.

Dieselolie opbevares i 5.900 l olietank fra 2015 på fast bund i maskinhus (bygning 19).

Der opbevares ikke sprøjtemidler til markdriften på ejendommen.

Handelsgødning og såsæd opbevares primært i bygning 19, men øvrige bygninger bliver anvendt i perioder.

Olietanke er omfattet af olietankbekendtgørelsen² om indretning, etablering og drift af heraf.

Esbjerg Kommune vurderer, at råvarer og hjælpestoffer håndteres og opbevares forsvarligt.

I senere afsnit om driftsforstyrrelser og uheld er der taget stilling til risici i forbindelse med opbevaring og håndtering af olier og kemikalier.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det oplyste forbrug af ressourcer ligger indenfor rammerne af, hvad der må forventes i forhold til det ansøgte. Det vurderes ligeledes, at det anførte forbruget ikke vil have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Det stilles vilkår til opbevaring og håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier.

Affald

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, pesticidrester, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr.
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bildæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).

Døde dyr opbevares på betonareal ved foderlade (byg. 18). Afhentningspladsen er ikke synlig for naboer. De døde dyr afhentes af DAKA.

Pap og papiraffald opbevares i 800 l container ud for garage. Plastaffald opbevares i 3.000 l container ved garage (bygning 16). Containerne tømmes af HCS transport A/S. Dyrlægen foretager ikke længere alle behandlinger på ejendommen. Dyrlægen bortskaffer medicinrester, mens brugte kanyler afleveres i der til egnet container til affaldsentreprenør.

Der opbevares ikke olieaffald eller kemikalieaffald på ejendommen.

Husdyrbrug er omfattet af Esbjerg Kommunes regulativ for husholdningsaffald samt regulativ for erhvervsaffald. Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om, at husdyrbrugs affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalier.

² Bekendtgørelse nr. 1611 af 10.12.2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Spildevand/restvand

Sanitært spildevand fra driftsbygninger (toilet og bad i bygning 16) ledes sammen med det øvrige husspildevand via godkendt minirenselanlæg til Ravnsø-Størsbøl bæk.

Processpildevand fra driftsbygninger ledes til gylletank. Det omfatter 135 m³ drikkevandsspild og 3.000 m³ rengøringsvand fra staldene. Drikkevandsspild og rengøringsvand indgår i normtallene for gødningsproduktionen.

Derudover tilføres der 50 m³ vand fra vaske- og påfyldningspladserne og 56 m³ overfladevand fra påfyldningspladser/vaskepladser.

Samlet tilføres der 3.241 m³ vand til gylletank.

Der opsamles restvand fra ca. 10.900 m² ensilageplads til udsprinkling. Restvandet ledes til 50 m³ opsamlingstank inden det udsprinkles på arealerne nord nordøst for ejendommen. Såfremt det ikke er muligt at udsprinkle på grund af vejrliget, kan restvandet ledes til opbevaring i gyllebeholderne. Der stilles vilkår, som fastholder ovennævnte.

Tagvand fra eksisterende staldbygninger og foderladen ledes via et godkendt forsinkelsesbassin til kommunal vejvandsbrønd for rørlagt vejgrøft. Derfra ledes vandet under vejen til skelgrøft med udløb til Ravnsø-Størsbøl bæk.

Der stilles vilkår om, at der skal indsendes afløbsplan i forbindelse med byggeriet af velfærdsstalden. Det gælder både for evt. flydende husdyrgødning, restvand og overfladevand.

Det vurderes med de stillede vilkår, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra lys, fluer og andre skadedyr. Særligt i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld er der risiko for påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.

Påvirkning af landskabet samt den omgivende natur behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af landskab og natur.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Gylle fra staldanlæggene afhentes delvis af biogas med ca. 10 afhentninger pr. uge og resten pumpes til gyllebeholdere dagligt. Gylletankene omrøres 1 gang om året forud for udkørsel af gyllen.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til pumpning og omrøring af gylle, da der ikke er naboer i umiddelbar nærhed af bedriften.

Al ventilation i de nyeste stalde er naturlig ventilation. Der er kun mekanisk ventilation i kalvestalden (bygning 17). Velfærdstalden (bygning 6) bliver ligeledes med naturlig ventilation.

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgenæfstande. Genæfstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til forskellige områder. Genæfstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder. Beboelsejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Genæfstanden beregnes i det digitale ansøgningskema og resultaterne fremgår af tabel 6. Der sker automatisk en korrektion for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant. I den konkrete ansøgning er genæfstanden korrigeret for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret genæfstand (m)	Korrigeret genæfstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Hovedvej A1 9	0	NY	214,1	171,3	187,6	Ja
 Bygaden 1	1	NY	636,8	700,5	791,4	Ja
 Rekreativt område	1	NY	859,1	897,7	759,5	Nej

Tabel 6: Resultat af lugtberegninger. **Gul:** Genekriteriet er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation jf. § 33 ("50 % reglen").

Nærmeste bolig uden landbrugspligt er Hovedvej A1 9. Nærmeste byzone/planlagt byzone er Endrup.

Genæfstanden afsættes normalt i centrum af stalden. I ansøgningen er der flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt. Ansøgningsystemet beregner derfor en vægtet gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede genæfstand.

Når lugtgenæfstanden er længere end den vægtede gennemsnitsafstand, skal der som udgangspunkt meddeles et afslag. Det følger imidlertid af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 32, at en udvidelse i enkelte tilfælde alligevel kan godken-

des, f.eks. hvis den vægtede gennemsnitsafstand er længere end 50 % af geneafstanden, og udvidelsen ikke medfører øgede lugtgener i form af en stigende lugtmission. Der skal dog i hvert tilfælde vurderes, om der er grundlag for at godkende det ansøgte på trods af overskridelsen af lugtgeneafstanden.

I forbindelse med udvidelsen på Hovedvej A1 11 skal geneafstanden overholdes til hele byzoneområdet. Kvægstaldene ligger mellem 751 m og 760 m fra byzonen (vægtet gennemsnitsafstand). Genekriteriet er overholdt, da den korrigerede geneafstand i ansøgt drift (898 m) er kortere end eller lig med geneafstanden i nudrift (813 m), og den vægtede gennemsnitsafstand (760 m) er længere end 50 % af den korrigerede geneafstand.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener samt tidsrum for pumpning af gylle til gyllebeholder og udrensning og transport af husdyrgødning.

Støj og rystelser

De væsentligste støjklender på et husdyrbrug er malke- og køleanlæg, pumper, staldventilation, støj fra transportere, mv.

Overpumpning af gylle fra staldene til gyllebeholdere kan forekomme dagligt, men vurderes ikke at være en støjkilde til gene for omgivelserne. Oprøring af gylletank foretages før udkørsel på mark primært om foråret.

Ventilation i staldene er naturlig ventilation, bortset fra stald 6, der tages ud af drift.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøgodkendelsen.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Støjbelastningen fra transportere vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler. Tabellen nedenfor indeholder en oversigt over transporttyper og antal for både nudrift og ansøgt drift. Interne transportere, for eksempel i forbindelse med fodring, er ikke inkluderet i tabellen.

Transporttype	Nudrift	Ansøgt 2017	Ansøgt 2019
Levering af dyr	240	240	240
Afhentning af mælk	365	365	730
Indkøbt foder	200	350	350
Eget foder, herunder ensilering og halmkørsel	1.500	1.600	1.600
Fodertransport til anden ejendom	1.460	1.825	1.825
Udbringning af dybstrøelse	50	50	50
Udbringning af gylle	920	550-850	500-850
Afhentning af gylle til biogas	380	600	600

Andet	52	50	50
Døde dyr	75	70	70
Renovation	40	60	60
I alt	5.282	5.760-6.060	6.075-6.425

Tabel 7: Oversigt over transporter. En transport svarer til en til- og frakørsel.

Samlet sker der en stigning i antallet af til- og frakørsler 9-15 %. Stigningen skyldes primært transporter med foder til anden ejendom. Interne transporter, for eksempel i forbindelse med fodring, er ikke inkluderet i ovennævnte oversigt.

Fiber til strøelse:

Der forekommer 2-3 transporter pr. uge pt. tirsdag og fredag. Der kommer en traktor m. vogn mellem kl. 5 og 6. Fiberen aflæsses ved nord- og sydgavlne af stald 1 og 2, hvorfra det køres ind i stalden med minilæsser, mens kørerne er til malkning.

Der bruges lidt fiber i separationsafdelingen ved malkestalden (stald 4/5), men det køres ind fra den nordlige ende af stalden.

Strøning med halm og læsning af foder:

Der læsses først foder, hvorefter teleskoplæsseren strør halm i den nordlige ende af stald 4/5.

Fuldfodervogn:

Kommer dagligt mellem kl. 6.30 og 7 om morgenen og er færdig midt på eftermiddagen. Til stald 4/5 aflæsses der kun foder én gang dagligt efter kl. 7.

Transport af dyr:

Skør på hverdage mellem kl. 8 og 18 og flere gange om lørdagen pt. vurderet til ca. 10 gange årligt i tidsrummet kl. 9-15.

Biogasgylle:

Afhentes mandag, tirsdag, torsdag og fredag af lastbil fra biogasanlægget. Gyllen afhentes fra kl. 6 om morgenen og resten af dagen. Adgangsvejen mod øst benyttes. Gyllen afhentes i fortanke øst for stald 1 og 2.

Udbringning af gylle:

Transport af gylle foregår hovedsageligt ad den østlige indkørsel, som ligger nærmest gyllebeholderne. Der ønskes mulighed for, at udbringning kan ske i tidsrummet fra kl. 6 til kl. 23.

Ensilering af grovfoder:

Der opbevares primært majsensilage i Endrup. Det betyder, at det kun er i en begrænset periode i september/oktober, at der er mange transporter. I den periode hvor der ensileres, ønskes der mulighed for at køre fra kl. 6 morgen til kl. 23 aften. Transporten sker primært ad den østlige indkørsel. Esbjerg Kommune har foretaget vejledende støjberegninger, og vurderer på det grundlag, at støjbelastningen ved nabobeboelsen på Hovedvej A1 13, vil ligge indenfor de vejledende støjgrænser.

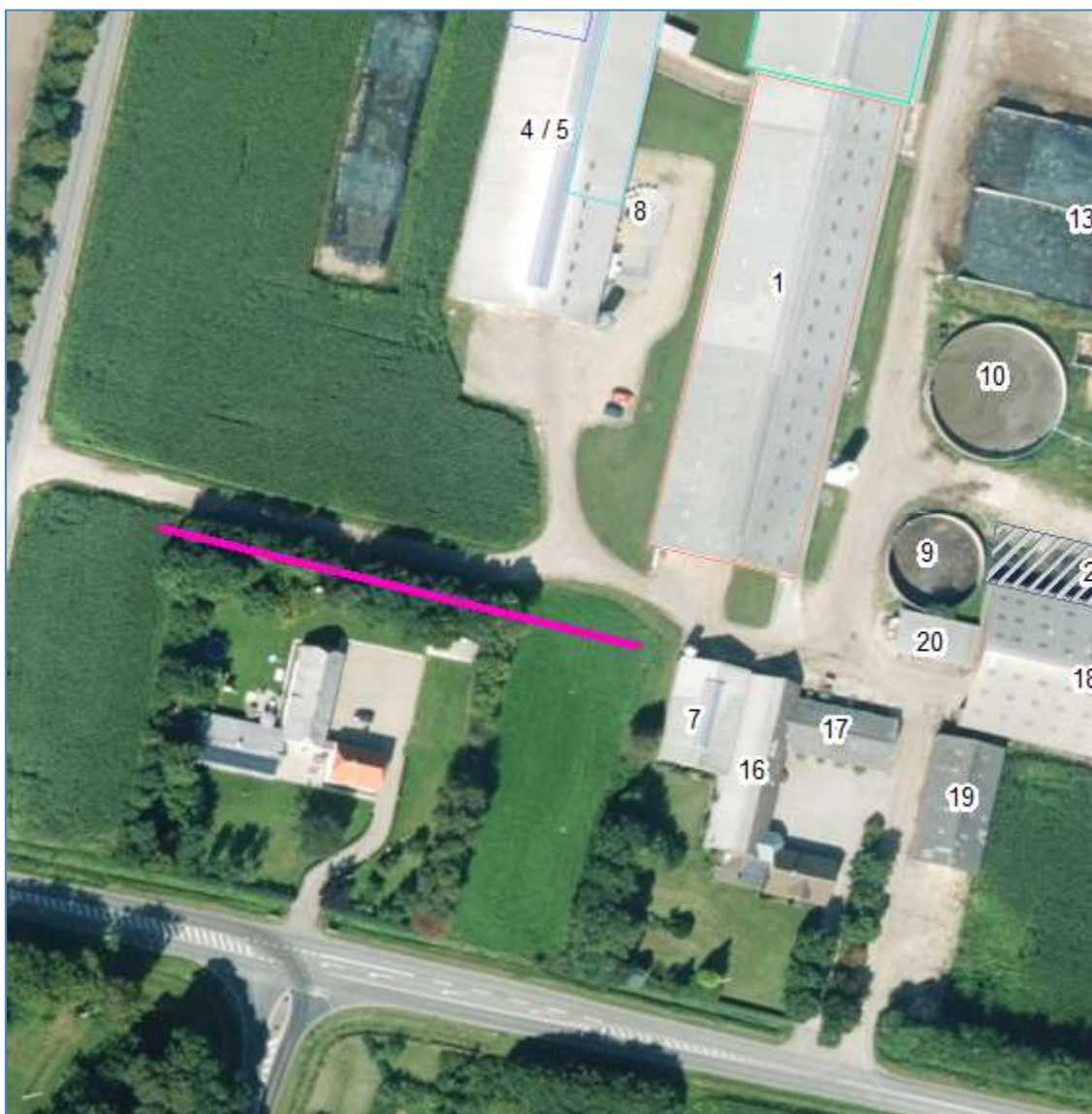
Afhentning af mælk:

I miljøgodkendelsen fra 2017 er det oplyst, at mejeriet kommer daglig og afhenter mælk ca. kl. 7 om morgenen. Dette er ændret, således at mejeriet nu kommer 2 gange dagligt og henter mælk, pt. omkring kl. 12 og kl. 16.

Der ligger en nabo (Hovedvej A1 9) ca. 39 m fra nærmeste interne kørevej på ejendommen, der kan blive generet af støj fra til- og frakørsel til ejendommen.

Efter aftale med naboen er der i dag etableret en jordvold langs med naboejendommens skelgrænse mod nord, der virker som støjvold.

Esbjerg kommune har derfor foretaget vejledende beregninger, og vurderer på det grundlag at støjbelastningen ved nabobeboelsen på Hovedvej A1 9, vil ligge indenfor de vejledende støjgrænser. En forudsætning for dette er, at der etableres en jordvold med en højde på minimum 2-2,5 m, langs hele naboejendommens nordskel. Det kan accepteres, at der er en åbning på maksimalt 4-5 m fra bygning 7 (markeret med pink streg på kort 4). Bygningerne 16 og 7 virker ligeledes som støjbarriere for trafik op ad indkørslen. Såfremt nogle af disse bygninger på et senere tidspunkt ønskes sløjfet, skal de erstattes af en støjvold eller lignende. Det fastholdes med vilkår.

Kort 4: Støjvold mod nabo (markeret med pink)

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en godkendelse kan der derfor primært stillet vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel.

Endelig kan der stilles vilkår om, at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

Støv, fluer og skadedyr

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget.

Der anvendes ikke fodersiloer til opbevaring af kraftfoder/råvarer. Alle råvarer, der leveres til ejendommen, opbevares i råvarehal (bygning 18). Ved håndtering af råvarer kan der forekomme støvgener i forbindelse med aflæsning, pålæsning og knusning af korn. Håndtering af råvarer foregår indendørs i bygning 18 og vurderes ikke at give gener for omboende.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Dybstrøelse kan i periode blive opbevaret i markstakke. Markstakke vil blive placeret efter til enhver tid gældende regler.

Bekæmpelse af rotter foregår efter den ny lovgivning. Bekæmpelsen er tilmeldt ordning med privat firma.

Esbjerg Kommune vurderer, at de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen er tilstrækkelige til at forebygge og bekæmpe fluer, og at der derfor ikke er behov for at fastsætte skærpede vilkår.

Som nævnt under afsnit vedrørende foder stilles vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr. Samtidig stilles der vilkår om, at skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

Der vil komme lys fra velfærdsstalden via åbninger i siden, kip samt ovenlysplader. Den ansøgte ændring medfører ingen ændring i lyspåvirkningen i forhold til det eksisterende godkendte anlæg.

Der er eksisterende læhegn langs med skel mod vest, og eksisterende bygninger øst for den nye stald virker ligeledes afskærmende. Naboerne er desuden også omgivet af læbeplantning.

Om natten der er orienteringslys i staldene.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være dæmpet eller slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Hvert 10. år kontrolleres gylletanke af en autoriseret kontrollant. Minimum en gang om året kontrolleres gylletanke visuelt for evt. kabelbrud eller skader på kabelbeskyttelse. Samtidig kontrolleres elementer for evt. betydende revner og utætheder. Ved skade eller tegn på skade, kontaktes leverandør af gylletank for udbedring af skade.

Påfyldning af diesel på traktorer sker med pumpe, som er forsynet med automatisk afbryder ved fyldt tank.

Da gyllebeholderne på Hovedvej A1 11 er beliggende mere end 100 m fra vandløb og søer større end 100 m², og da terrænet ikke hælder mere end 6 grader, er der i husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke fastsat særlige krav til sikring af gyllebeholdere.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt gylleudslip, og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbekendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Dog stilles der i miljøgodkendelsen vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn.

Opbevaring af olie- og kemikalier er beskrevet i afsnittet om råvarer og hjælpestoffer. Der stilles vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Der etableres en ny tilbygning (bygning 21) til produktion af fiberfraktion, som anvendes i sengebåsene til køerne. Fiberfraktionen dannes ved at presse vand ud af gylle, hvorved der fremkommer et produkt med højt tørstofindhold.

Den nye tilbygning etableres med fast bund og hældning væk fra åbningen. Bygningen indrettes således, at der ikke kan ske sammenblanding med regnvand.

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvornår og hvordan der skal reageres. Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen skal revideres årligt, at planen skal kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende, og at planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Husdyrbrugets påvirkninger af landskab og natur

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug fremgår det, at kommunen skal vurdere, hvorledes nybyggeri påvirker det omkringliggende landskab. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Landskabelige hensyn og vurdering:

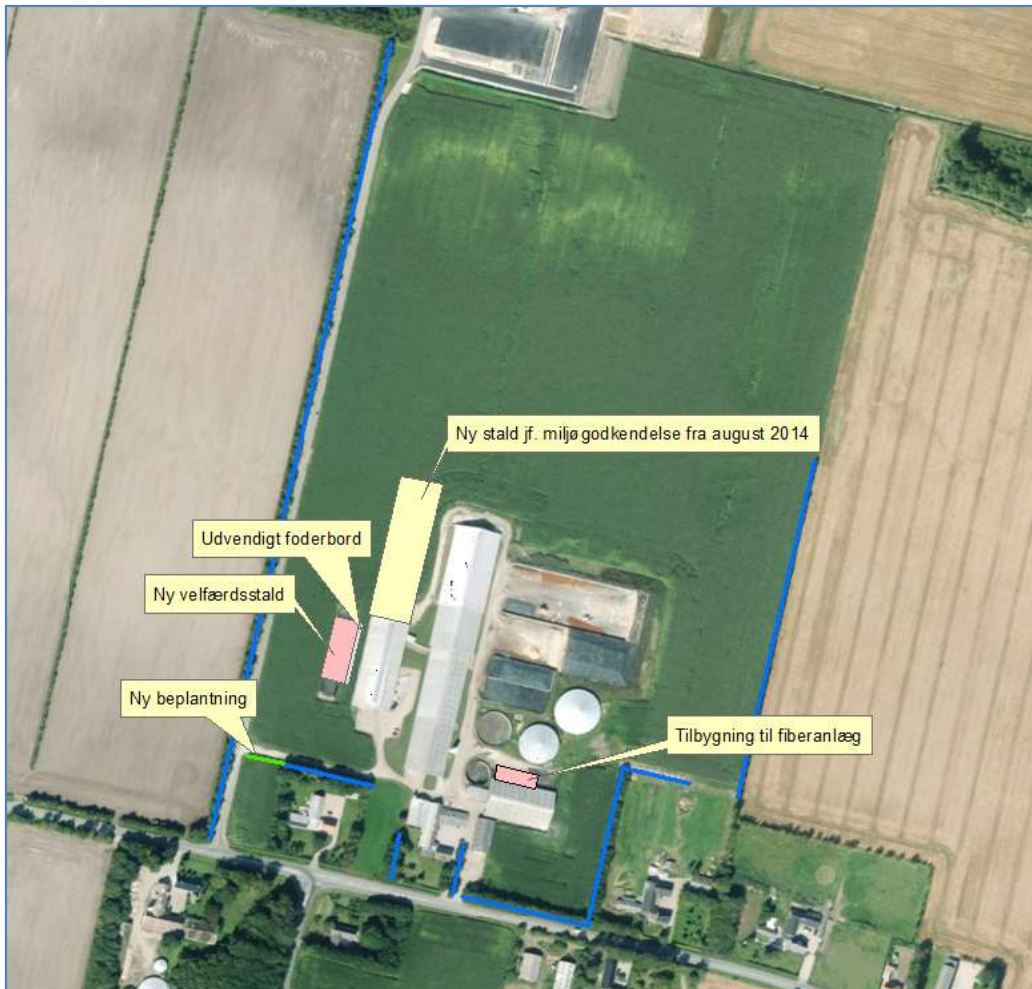
I forbindelse miljøgodkendelsen af byggeriet i november 2017, blev der foretaget en landskabsanalyse. Denne er vedlagt i sin helhed i bilag 2. De vigtigste uddrag af landskabsanalysen er gengivet herunder.

Projekt

Eksisterende husdyrbrug udvides med:

- Tilbygning til fiberanlæg. Dimensioner: ca. 330 m² (10 x 33 m). Højde er mindre end foderladens højde på Tilbygningen forsynes med eternittag, og såfremt der etableres sider på bygningen bliver det røde stålplader. Den endelige udformning af bygningen er ikke afgjort, men tilbygningens højde bliver mindre end foderladens højde.
- Velfærdsstald. Dimensioner: ca. 1.000 m² (50 x 20 m) med udvendigt foderbord mod øst med bredde på 5 m. Benhøjde maks. 4 m og ca. 9 m til kip. Farve- og materialer: Røde stålplader evt. med søstenelementer nederst. Grå gardiner mod vest og åben side mod øst. Eternittag.

De nye bygninger fremgår af kort 5.

Kort 5. Nye bygninger og beplantning

Konklusion

Det vurderes samlet at gårdanlæggets placering i et landskab uden retning og struktur mellem forgreningerne af Sneum Å ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt, idet landskabet er robust overfor påvirkninger, samt det forhold at ejendommen er omkranset af rigelig beplantning der begrænser indsigten til det ansøgte i væsentlig grad.

For at afskærme naboen på Hovedvej A1 16 fra indkig til velfærdsstalden, stilles der dog vilkår om forlængelse af det øst-vestgående læhegn langs med naboen på Hovedvej A1 9's nordlige skel. Det skal forlænges med ca. 40 m langs med den interne kørevej, og bestå af 3-5 rækker hjemmehørende træer og buske (se kort 5).

Esbjerg Kommune har i miljøgodkendelse af husdyrbruget fra august 2014 stillet vilkår om, at eksisterende læhegn omkring ejendommen skal bevares. Såfremt hegnene nedlægges, skal de genplantes eller erstattes af tilsvarende hegn, der opfylder samme funktion med en anden placering. Det vil bl.a. sige, at såfremt læhegnet mod vest, som i dag ejes af Energinet, bliver fjernet, skal der i stedet på egen grund etableres et nyt læhegn, som opfylder samme funktion.

For at præcisere, hvilke hegn der er tale om, har Esbjerg Kommune indtegnet de pågældende hegn og omformuleret vilkåret.

Vilkår til det ansøgte

- Der skal etableres minimum 3 rækker hegnbeplantning sydvest for den nye velfærdsstald, som angivet med grønt på kort 5.
- Hegnet skal etableres førstkomende plantesæson efter etablering af velfærdsstalden.
- De med blå angivne hegn på kort 5 skal bevares. Såfremt hegnene nedlægges, skal de genplantes eller erstattes af tilsvarende hegn, der opfylder samme funktion med en anden placering.
- Alle hegn/træer der etableres skal bestå af hjemmehørende danske træer og buske.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak. Dette beskyttelsesniveau skal anvendes ved vurdering af, om husdyrbruget medfører væsentlige virkninger på miljøet. I særlige tilfælde kan der stilles vilkår, der rækker udover det fastsatte beskyttelsesniveau.

Ligeledes påhviler det kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Habitatdirektivforpligtelserne. Ifølge bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter³, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Desuden skal der ske en vurdering af om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift:	7495,5	783,4	8278,9
Nudrift:	7495,5	783,4	8278,9
8 års-drift:	3929,5	659,3	4588,8

Tabel 8: Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 4.589 kg NH₃-N/år (8 års drift) til 8.279 NH₃-N/år.

Der er i de to seneste opførte stalde etableret fast drænet gulv med skraber og aj-leafløb. Velfærdsstalden etableres med dybstrøelse, og de to største gyllebeholdere er forsynet med fast overdækning i form af teltdug. Disse tiltag er med til at reducere ammoniakemissionen.

Beskyttelsesniveau for natur

På ejendommen sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget. De følgende afsnit belyser konsekvenserne af næringsstofpåvirkningen for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter.

³ Bekendtgørelse nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Ud fra nedenstående redegørelse vedrørende ammoniakpåvirkning fra anlægget vurderer Esbjerg Kommune samlet set, at godkendelsen ikke vil medføre væsentlige negative konsekvenser for omkringliggende Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper, områderne er udpegede for at beskytte. Ligeledes vurderes godkendelsen ikke at medføre væsentlige tilstandsændringer af § 3-beskyttede naturtyper eller væsentlige påvirkninger af yngle- og rasteområder for de strengt beskyttede bilag IV-arter.

Ammoniakpåvirkning af § 3-naturområder omkring anlægget

Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 m omkring ejendommens anlæg. Der er tale om enge, moser, overdrev og søer. Grundet ammoniakemissionens størrelse, er der beregnet ud til 2.300 m fra anlægget, hvor depositionen falder til under det laveste beskyttelsesniveau for ammoniak. Længere væk vil ammoniakdepositionen være meget lille, og derfor ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

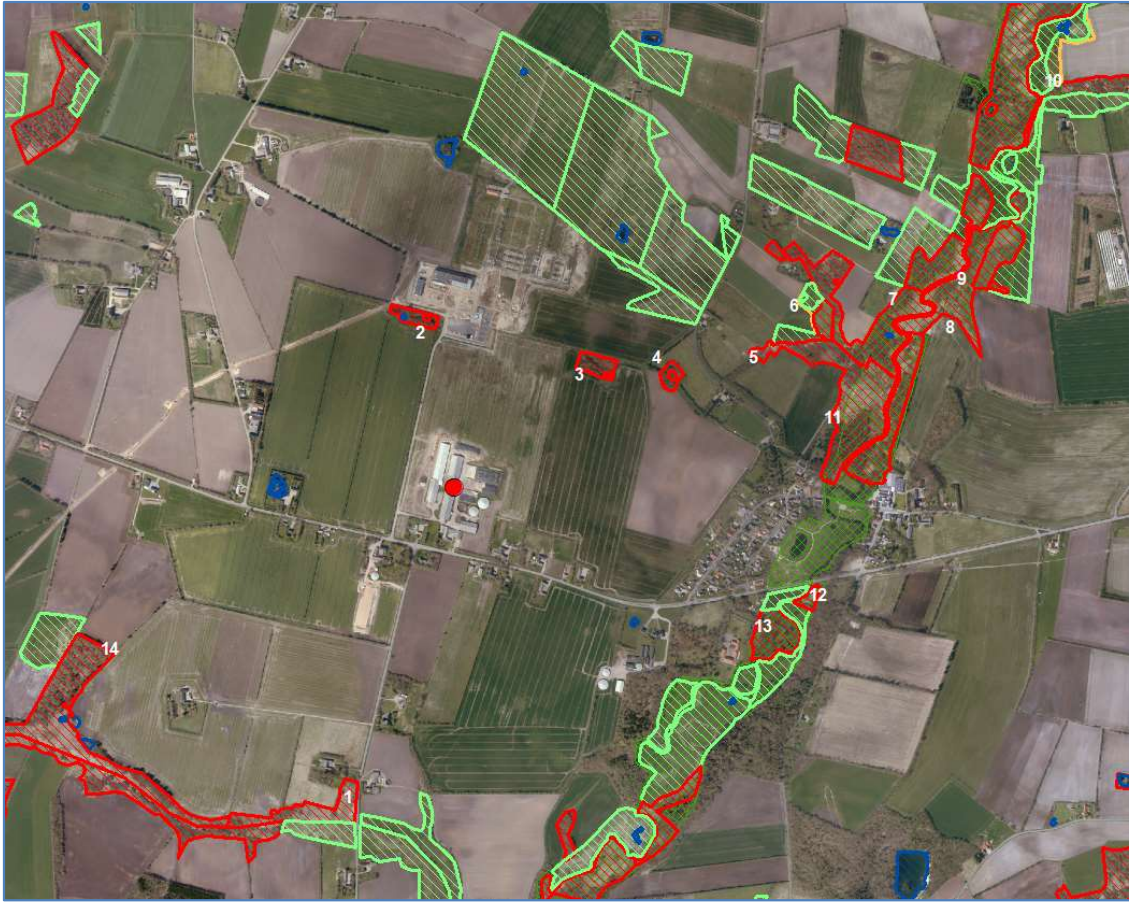
Baggrundsbelastningen med luftbåren kvælstof er på gennemsnitligt 14,4 kg N/ha/år i Esbjerg Kommune. Der kan dog være væsentlige lokale variationer. Omkring anlægget er baggrundsbelastningen på gennemsnitlig 17,5 kg N/ha/år.

Med vedtagelse af husdyrbrugloven (lovforslag L114) ændres der ikke på det beskyttelsesniveau for ammoniak, som blev fastlagt i den tidligere husdyrbrugslov (lovforslag L12). Det fremgår af forarbejderne til husdyrloven (lovforslag L12 og efterfølgende lov nr. 122/2011) og gældende klagenævnsspraksis (jf. NMK-132-00091 og NMK-132-00109), at overholdelse af husdyrbruglovens beskyttelsesniveau som altovervejende hovedregel vil være tilstrækkeligt til, at undgå væsentlig miljøpåvirkning med ammoniak. Det kan dog i helt særlige tilfælde, herunder i særlig grad hvis Natura 2000-kortlægningen ikke er korrekt, være behov for at foretage en konkret vurdering efter habitatreglerne.

I den konkrete sag vurderes det ud fra Esbjerg Kommunes kendskab til området og den stedlige kortlægning, at der ikke er grund til at tro, at kortlægningen er utilstrækkelig.

Vurdering i forhold til kategori 1, 2 og 3 natur

Repræsentative naturområder inden for 2.300 m fra anlægget er blevet nummereret med et tal svarende til punkterne angivet på oversigtskortet (kort 6).

Kort 6: Anlægget (rød prik) med omkringliggende naturområder og nummererede naturpunkter.

I tabel 9 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af mer- og totaldeposition, afstand til anlæg, andre husdyrbrug, der bidrager kumulativt samt naturkategori og beskyttelsesniveau. Naturkategori og beskyttelsesniveau er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

I sagen er der anvendt tekniske værdier for ruhed af naturlokaliteterne der kræver at lokaliteten fremstår lysåbne og uden opvækst af vedplanter. Det er derfor et krav, at der ved naturområderne ved Sneum Å (naturpunkt 7, 8 og 9 – se kort 6a) skal foretages rydning/nedskæring af træer og buske, inden udvidelsen af husdyrbruget igangsættes. Esbjerg Kommune skal besigtige arealerne og acceptere at rydningen er tilstrækkelig. Der vil blive sat vilkår til dette.

Kort 6a: lokaliteterne 7-9 der skal ryddes for vedplanter (træer og buske).

Før arbejdet med at rydde træer og buske påbegyndes, skal der være meddelt dispensation efter naturbeskyttelsesloven til dette. Ansøgning om dispensation sendes til Esbjerg Kommune, Miljø. Der vil i forbindelse med denne dispensation blive sat vilkår således at kravene overholdes.

Naturpunkt (nr. og naturtype)	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Afstand fra anlæg (m)	Naturkategori	Kumulation*	Beskyttelsesniveau**
1. Mose	0,1	0,2	840	3	-	1,0 kg N/ha/år (merbelastning)
2. Mose	0,8	1,5	340	3	-	1,0 kg N/ha/år (merbelastning)
3. Mose	1,0	2,0	470	3	-	1,0 kg N/ha/år (merbelastning)
4. Mose	0,5	1,1	640	3	-	1,0 kg N/ha/år (merbelastning)
5. Mose	0,3	0,6	920	3	-	1,0 kg N/ha/år (merbelastning)
6. Overdrev	0,2	0,3	1100	1	1	0,4 kg N/ha/år (totalbelastning)
7. Rigkær	0,1	0,2	1100	1	2	0,2 kg N/ha/år (totalbelastning)
8. Rigkær	0,1	0,3	1400	1	2	0,2 kg N/ha/år (totalbelastning)

9. Rigkær	0,1	0,2	1500	1	2	0,2 kg N/ha/år (totalbelastning)
10. Overdrev	0,1	0,2	2100	1	2	0,2 kg N/ha/år (totalbelastning)
11. Mose	0,2	0,5	1100	3	-	1,0 kg N/ha/år (merbelastning)
12. Mose	0,2	0,4	1100	3	-	1,0 kg N/ha/år (merbelastning)
13. Mose	0,2	0,4	1000	3	-	1,0 kg N/ha/år (merbelastning)
14. Mose	0,1	0,2	1100	3	-	1,0 kg N/ha/år (merbelastning)

Tabel 9. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

* Antal andre husdyrbrug der bidrager til kumulation.

**Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§25-28.

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug er ikke tilladt, hvis anlægget ligger mindre end 10 m fra kategori 1 og 2 natur. I den konkrete sag ligger der ikke naturområder omfattet af kategori 1 og 2 natur inden for 10 m fra anlægget.

Som det fremgår af tabellen, sker der ved det ansøgte afsætning af ammoniak på lokaliteterne 7-10, der vurderes at være kategori 1-natur. Af tabellen, fremgår det også, at der sker et kumulativt bidrag med ammoniak fra andre husdyrbrug. Ifølge beskyttelsesniveauet må den maksimale totaldeposition være 0,2, henholdsvis 0,4 kg N/ha/år. Disse niveauer er overholdt.

Det fremgår af tabellen, at der ved det ansøgte sker afsætning af ammoniak på kategori 3 natur med nummer 1-6 og 11-14. Ifølge beskyttelsesniveauet kan der – på baggrund af en konkret vurdering – stilles krav til den maksimale merdeposition af ammoniak på kategori 3 natur. Kravet kan ikke være under 1,0 kg N/ha/år. Som det fremgår af tabellen, er merdepositionen mindre end eller lig 1 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet vurderes derfor at være overholdt.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at beskyttelsesniveauet for kategori 1, 2 og 3 natur er overholdt. Det vurderes, at overholdelse af beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt til at sikre mod tilstandsændring af lokaliteterne.

Vurdering i forhold til naturlokaliteter ikke omfattet af kategori 1-3

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau omfatter langt størstedelen af de naturbeskyttede lokaliteter, der findes i det åbne land. Der er dog enkelt lokalitetstyper, der ikke er omfattet. Det drejer sig i den konkrete sag om nogle søer og ferske enge omkring anlægget.

Der er registreret flere søer omkring anlægget (kort 6). For små søer i agerlandet gælder generelt, at de er fosforbegrænsede, og at det derfor primært er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra omgivelserne, der påvirker dem. Det vurderes derfor, at ammoniakpåvirkning af søerne fra anlægget vil være af mindre betydning og ikke væsentlig.

For de omkringliggende ferske enge gælder, at der ikke er registreret særligt ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne.

Det vurderes samlet, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af naturlokaliteter, som ikke er omfattet af kategori 1-3 ved det ansøgte. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen.

Bilag IV-arter

I forbindelse med miljøvurderingen af et husdyrbrug skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV-arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagenævnspraksis, tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne.

I den konkrete sag er der ikke kendskab til forekomster af bilag IV-arter indenfor 3.000 meter fra anlægget. Der er således ikke grund til at tro, at der vil ske skade på arterne selv eller deres yngle- eller rastesteder. Der henvises til godkendelsens afsnit om bilag IV-arter.

Samlet vurdering af ammoniakpåvirkning af omgivende natur

De beregnede belastninger af de omgivende naturlokaliteter er lavere end beskyttelsesniveauet, således som det er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Beskyttelsesniveauet er således overholdt.

På grundlag af ovenstående gennemgang af påvirkning for de enkelte naturpunkter, beskyttede arter, samt vurderingen vedrørende kumulative effekter fra omgivende husdyrbrug, vurderes det, at der ved det ansøgte ikke vil ske væsentlig påvirkning af natur omkring anlægget.

Ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlæg

Påvirkningen af naturområder ved ammoniak mere end 1.000 m fra anlægget vurderes som tidligere nævnt at være så lille, at den ikke kan forventes at have væsentlig betydning.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 0,9 km fra anlægget. Det drejer sig om habitatområde nr. 79 – Sneum Å og Holsted Ådal. Området modtager en totaldeposition på 0,6 kg N/ha/år fra ejendommen. Dette inkluderer en merbelastning på 0,3 kg N/ha/år i forbindelse med ansøgningen.

Selvom belastningen er lille, påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre at de særlige beskyttelsesinteresser der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder. Med afsæt i Waddenzee-dommen (EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02) fastlægges det, at der skal foretages en konsekvensvurdering hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt eller når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning.

En konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 indebærer, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området. Der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ud fra et videnskabeligt synspunkt, ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet.

Godkendelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

Det er Esbjerg Kommunes opfattelse, at der ikke er forhold der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat. I vurderingen er der lagt vægt på, at den stedlige kortlægning af habitatnaturtyper vurderes at være retvisende. Der er således ikke grund til at tro, at der findes ukortlagte habitatnaturtyper omkring anlægget.

Områdernes bevaringsmålsætning fremgår af de vedtagne Vand- og Natura 2000-planer.

Af indsatsprogrammet for de gældende Natura 2000-planer for perioden 2016-21, fremgår det, at reduktion i kvælstofdeposition sker gennem husdyrgodkendelsesloven og generelle tiltag til at mindske luftforureningen, og er således ikke en del af Natura 2000-planens indsatsprogram.

Med overholdelse af beskyttelsesniveauerne fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. gennemføres den nævnte reduktion af kvælstofdepositionen på de ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områderne.

Miljøgodkendelse af husdyrbrug bidrager til opfyldelsen af Natura 2000-planernes målsætninger ved overholdelse af de i ovennævnte bekendtgørelser fastlagte beskyttelsesniveauer og bidrager derved også til gennemførelsen af vandområdeplanlægningen efter vandrammedirektivet. Direktivet er gennemført ved lov om vandplanlægning og senest udmøntet i vandområdeplaner 2015-2021 (2. planperiode).

Vand- og Natura 2000-planerne giver derfor ikke i sig selv anledning til en skærpelse af beskyttelsesniveauerne nedenfor.

I den konkrete sag vurderer Esbjerg Kommune samlet ud fra ovenstående afsnit vedrørende vurdering af naturområder inden for 1.000 m fra anlæg, herunder den kumulative effekt fra andre ejendomme, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper områderne er udpeget for at beskytte. Kommunen bemærker endvidere, at beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt. Kommunen finder derfor ikke, at der er grundlag for at stille skærpede vilkår eller meddele afslag hvad angår ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlægget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Esbjerg Kommune har konkret vurderet det ansøgte projekt i forhold til, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og hvorvidt plantearterne kan blive ødelagt som følge af det ansøgte. Til vurderingen af arternes udbredelse og levesteder er anvendt "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (faglig rapport nr. 635 fra Danmarks Miljøundersøgelser) og kommunens øvrige kendskab til arternes forekomst. De danske arter på habitatdirektivets bilag IV kan endvidere ses i denne godkendelses bilag 1.

Ud fra det generelle kendskab til arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der kan være odder, snæbel, marsvin, vandflagermus, sydflagermus, pipistrel flagermus, markfirben og spidssnudet frø indenfor lokalområdet. Derudover er der specifikt kendskab i kommunen til forekomster af grøn mosaikguldsmed (ca. 17 km syd for anlægget), grøn kølleguldsmed (ca. 10 km sydøst for anlægget), strandtudse (ca. 8 km sydvest for anlægget), løgfrø (ca. 8 km syd for anlægget), stor vandsalamander (ca. 8 km sydøst for anlægget) og birkemus (ca. 16 km vest for anlægget).

Vedrørende arterne grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse og spidssnudet frø vurderer Esbjerg Kommune, ud fra afstanden til de kendte forekomster og jf. gennemgangen vedrørende påvirkning af naturområder fra ammoniakdeposition fra anlæg, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af arternes yngle- og rastesteder ved det ansøgte.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde og sommer- og vinterophold. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området omkring anlægget. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes ved driften af anlægget.

Især solbeskinnede skråninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirben. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da der ikke er potentielle yngle- eller rastesteder omkring ejendommens anlæg.

Odder er tilknyttet vandløb og søer, hvor de søger føde. Opsplitning af bestande og levesteder, forstyrrelser fra friluftsliv og anlægsarbejder samt ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder kan true odderen. Det vurderes jf. vurderingerne i afsnittet om påvirkning af omgivende natur ammoniak fra anlægget, at det ansøgte ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af vandløb og søer i nærheden af ejendommens anlæg herunder evt. raste- og ynglesteder for odder ved Sneum Å.

Arterne snæbel og marsvin er tilknyttet Vadehavet og tilhørende vandløb. Disse arters yngle- og rastesteder kan, grundet deres særlige karakter og udstrækning, ikke forventes at blive påvirket væsentligt af ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af de omgivende vandløb og marine områder (Vadehavet), som de nævnte arter benytter som raste- og ynglesteder.

Samlet konkluderes det på baggrund af ovenstående vurderinger, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for de forekommende bilag IV-dyrearter. Der kendes ikke til forekomster af bilag IV-plantearter som kan påvirkes eller ødelægges af projektet.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøgodkendelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emissionen fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I ansøgningen beregnes den samlede årlig ammoniakemission til 8.459 kg NH₃-N. Da dette niveau for ammoniakemission er lig eller mindre end den vejledende emissionsgrænseværdi på 8.279 kg NH₃-N vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at begrænse ammoniakemissionen fra stald og lager ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgningen anvendes følgende virkemidler:

- Der er i de to seneste opførte stalde etableret fast drænet gulv med skraber og ajleafløb. Velfærdsstalden etableres med dybstrøelse.
- De to største gyllebeholdere er forsynet med fast overdækning (teltdug).

Staldsystemerne og den faste overdækning af gyllebeholderne fastholdes med vilkår.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Ophør

Ved ophør af driften af husdyrbruget, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel vil blive bortskaffet. Gyllekanaler, gylletanke, mødding- og ensilagepladser vil blive rengjort, således at der ikke er fare for forurening med husdyrgødning og ensilage-saft.

Esbjerg Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ved ophør skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare.

Bemærkninger i forbindelse med indledende annoncering af det ansøgte projekt

I forbindelse med offentliggørelse af det ansøgte projekt på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration og Esbjerg Kommunens hjemmeside den 9. oktober 2018 til 23. oktober 2018 har Esbjerg Kommune ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Høring

I forbindelse med den offentlige høring i minimum 30 dage er der kommet bemærkninger fra de nærmeste to naboer på Hovedvej A1 9 og Hovedvej A1 13.

Naboerne er bl.a. kommet med bemærkninger til gyllesepareringsanlægget, støj/transport og lugt.

Ansøger har haft mulighed for at kommentere på de indsendte bemærkninger fra naboerne.

Gylleseparering

I dag foretages der allerede gylleseparering på bedriftens anden ejendom på Vibækvej 25, hvorfra fibermaterialet til strøelse afhentes 2-3 gange pr. uge. Det har været et ønske, at have mulighed for også at lave fibermateriale på Hovedvej A1 11, og derfor er der ansøgt om en bygning til denne proces. Da naboerne i nr. 13 er bekymret for evt. lugtgener fra et fremtidigt gyllesepareringsanlæg, har ansøger valgt at tages anlægget ud af projektet. Fremadrettet vil der således ikke ske gylleseparering på Hovedvej A1 11.

Støj

Naboen (Hovedvej A1 9) har udtrykt bekymring omkring antallet af transporter og køreveje samt støj fra staldene om aftenen/natten.

Ansøger oplyser, at mejeriet har ændret sin afhentning af mælk fra en gang dagligt (omkring kl. 7) til to gange dagligt (pt. omkring kl. 12 og kl. 16). Det medfører, at der kommer 365 transporter mere årligt.

Esbjerg Kommune har foretaget vejledende støjberegninger på kørsel med lastbil forbi naboens bolig, og vurderer ud fra resultatet, at støjbelastningen ved naboen vil ligge indenfor de vejledende støjgrænser.

Ansøger oplyser at den interne transportvej nord for nr. 9 og den østlige indkørsel er blevet asfalteret, ligesom vejen op forbi plansiloerne. Plansiloerne har/får ny bund (i 2019), hvilket vil være med til at reducere støjen.

Ansøger oplyser, at det vil blive pointeret over for chaufførerne, at kørsel til/fra Biogasselskabet hovedsageligt skal foregå via den østlige indkørsel. Det vil ligeledes blive pointeret overfor medarbejderne, at der skal benyttes skraberblad (skraber med hård gummi) i stedet for skovl, når der skubbes foder ind til kreaturerne om aftenen.

Esbjerg Kommune vurderer herefter, at driften ikke vil give anledning til væsentlige støjgener.

Lugt

Naboerne klager om lugtgener. De mener bl.a. at det stammer fra to gyllebeholdere uden fast overdækning.

Gyllebeholdere uden fast overdækning skal have et tæt flydelag. Ifølge seneste tilsynsrapport udføres der månedlig flydelagskontrol, og ved tilsynet var flydelaget intakt. Ansøger har oplyst, at det indskærpes overfor de ansatte, at de skal sørge for, at der hele tiden er tæt flydelag på gyllebeholderene. Det er oplyst, at der fremadrettet er indført en rutine om, at flydelaget skal tjekkes dagligt.

Ifølge lugtberegningerne i ansøgningssystemet overholder ejendommen lugtkriterierne, sammenholdt med at vi ved tilsyn ikke har konstateret væsentlige lugt, vurderes lugtbelastningen at ligge indenfor det tilladte. Det betyder ikke, at der ikke kan forekomme lugt ved klagers bolig, men at lugten er af en størrelsesorden, som klager må tåle, da det ligger indenfor lovens rammer.

Der er dog fortsat mulighed for at kontakte Natur & Vandmiljø, såfremt der opleves væsentlige lugtgener.

Oplag af foder

Naboen er bekymret for oplag af foder kan tiltrække rotter.

Oplag af ensilage i plansilo eller i markstak er lovligt. Oplag af korn i marken er som sådan ikke omfattet af miljøloven. Der er risiko for at tiltrække rotter, hvis der ligger foderrester, og der er fri adgang til kornoplag m.v. Derfor er det vigtigt, at der holdes opryddet på ejendommen. Ejendommen er tilmeldt privat firma, som står for løbende rottebekæmpelse.

Der er stillet vilkår om, at ejendommen skal renholdes og oplag af foder skal ske, så det ikke opstår risiko for tilhold af rotter. Desuden er der stillet vilkår om, at bekæmpelse af skadedyr skal ske i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

På baggrund af gældende regler og de fastsatte vilkår, vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget kan drives således, at foderoplag ikke giver anledning til rottegener.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til husdyrbruget, da det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet. Husdyrbruget opfylder det gældende beskyttelsesniveau for ammoniak og lugt og vurderes ikke at påvirke omgivelser på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Bilag 1

Natura 2000-områder og det samlede udpegningsgrundlag for disse, samt de særligt beskyttede arter:

Udpegningsgrundlag - habitatområder

Habitatområde 78 Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde

Arter:

1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)

1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)

1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)

1103 Stavsild (*Alosa fallax*)

1106 Laks (*Salmo salar*)

1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

1351 Marsvin (*Phocoena phocoena*)

1355 Odder (*Lutra lutra*)

1364 Gråsæl (*Halichoerus grypus*)

1365 Spættet sæl (*Phoca vitulina*)

Naturtyper:

1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand

1130 Flodmundinger

1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe

1150 * Kystlaguner og strandsøer

1160 Større lavvandede bugter og vige

1170 Rev

1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand

1320 Vadegræssamfund ¹⁾

1330 Strandenge

2110 Forstrand og begyndende klitdannelser

2120 Hvide klitter og vandremiler

2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)

2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)

2160 Kystklitter med havtorn

2170 Kystklitter med gråris

2180 Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter

2190 Fugtige klitlavninger

2310 Indlandsklitter med lyng og visse

2330 Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene

3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden

3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

3160 Brunvandede søer og vandhuller

3260 Vandløb med vandplanter

4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng

4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)

6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)

6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund

6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop

7150 Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tør

7230 Riggær

9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund

91D0 * Skovbevoksede tørvemoser

91E0 Elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld

¹⁾ Vadegræs er indført (ca. 1930) til Danmark og er invasiv. Typen kræver derfor ikke beskyttelse

Habitatområde 79 Sneum Å og Holsted Ådal

Arter:

1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)

1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)

1106 Laks (*Salmo salar*)

1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

1355 Odder (*Lutra lutra*)

Naturtyper:

3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

3260 Vandløb med vandplanter
 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
 6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
 6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
 7140 Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
 7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
 7230 Riggær
 9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund
 91E0 Elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld

Udpegningsgrundlag - fuglebeskyttelsesområder:

Y=Ynglende i.h.t. DMU's database

T=Trækkende i.h.t. DMU's database

Kriterier (F1-F7, se www.blst.dk)

SPA 51, Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb

Rørdrum	Y		F3
Hvid stork	Y		F1
Rørhøg	Y		F3
Hedehøg	Y		F1
Sorthovedet måge	Y		
Bramgås		T	
Plettet rørvagtel	Y		F1
Engsnarre	Y		F1
Klyde	Y		F1
Hjejle		T	F2, F4
Brushane	Y		F1
Mosehornugle	Y		F1
Blåhals	Y		F1
Kortnæbbet gås		T	F4

SPA 57 Vadehavet

Bramgås		T	F2, F4
Klyde	Y	T	F1, F2, F4
Hvidbrystet præstekrave	Y	Tn	F1, F2
Hjejle		T	F2, F4
Mosehornugle	Y		
Blåhals	Y		
Lille kobbersneppe		T	F2, F4
Dværgmåge		Tn	F2, F5
Sandterne	Y		F1
Splitterne	Y		F1
Fjordterne	Y		F1
Havterne	Y		F1
Dværgterne	Y		F1
Mørkbuget knortegås		T	F4
Lysbuget knortegås		T	F4
Gravand		T	F4
Pibeand		T	F4
Krikand		T	F4
Spidsand		T	F4
Skeand		T	F4
Ederfugl		T	F4
Sortand		T	F4, F7
Strandhjejle		T	F4
Strandskade		T	F4
Stor regnspove		T	F4
Rødben		T	F4
Hvidklire		T	F4
Islandsk ryle		T	F4
Havørn		T	
Blå kærhøg		T	
Vandrefalk		T	

Kortnæbbet gås	T	
Grågåse	T	
Sandløber	T	F4

Bilag IV-arter:

Fortegnelse over i Danmark nuværende naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV (evt. blot som strejfgæster, markeret med "):

Dyrearter

Pattedyr

Alle arter af småflagermus (Microchiroptera spp.)
Hasselmus (Muscardinus avellanarius)
Birkemus (betulina)
Odder (Lutra lutra)
Marsvin (Phocoena phocoena)
Alle andre arter af hvaler (Cetacea spp.)

Krybdyr

Læderskildpadde (Dermochelys coriacea)
Uægte karett ("Caretta caretta")
Bastardskildpadde (Lepidochelys kempii)"
Europæisk sumpskildpadde (Emys orbicularis)
Markfirben (Lacerta agilis)

Padder

Stor vandsalamander (Triturus cristatus)
Klokkefrø (Bombina bombina)
Løgfør (Pelobates fuscus)
Løvfør (Hyla arborea)
Spidssnudet frø (Rana arvalis)
Springfrø (Rana dalmatina)
Strandtudse (Bufo calamita)
Grønbroget tudse (Bufo viridis)

Fisk

Snæbel (Coregonus oxyrhynchus)

Insekter

Bred vandkalv (Dytiscus latissimus)
Lys skivevandkalv (Graphoderus bilineatus)
Eremit (Osmoderma eremit)
Sortplettet blåfugl (Maculinea arion)
Grøn mosaikguldsmed (Aeshna viridis)
Stor kærguldsmed (Leucorrhinia pectoralis)
Grøn kølleguldsmed (Ophiogomphus cecilia)

Bløddyr

Tykskallet Malermusling (Unio crassus)

Planter

Enkelt månerude (Botrychium simplex)
Vandranke (Luronium natans)
Liden Najade (Najas flexilis)
Fruesco (Cypripedium calceolus)
Mygblomst (Liparis loeselii)
Gul stenbræk (Saxifraga hirculus)
Krybende sumpskærm (Helosciadium repens (= Apium repens))

Bilag 2

Landskabsanalyse, Hovedvej A1 11

Projekt

Eksisterende husdyrbrug udvides med:

- Tilbygning til fiberanlæg. Dimensioner: ca. 330 m² (10 x 33 m). Højde er mindre end foderladens højde på Tilbygningen forsynes med eternittag, og såfremt der etableres sider på bygningen bliver det røde stålplader.
- Velfærdsstald. Dimensioner: ca. 1.000 m² (50 x 20 m) med udvendigt foderbord mod øst med bredde på 5 m. Benhøjde maks. 4 m og ca. 9 m til kip. Farve- og materialer: Røde stålplader evt. med søstenelementer nederst. Grå gardiner mod vest og åben side mod øst. Eternittag.

Bindinger/lovmæssigheder

Landskabsvurderingen sker på grundlag af planlovens § 35 stk. 1 og VVM reglerne der er indarbejdet i husdyrloven, idet udvidelsen vurderes at være erhvervsmæssig nødvendig for driften af landbrugsejendommen og opføres i tilknytning til eksisterende byggeri.

Der er ikke nogle væsentlige bindinger på ejendommen.

Topografi

Det ansøgte er beliggende på den østlige del af Esbjerg bakkeø på jævnt skrånende terræn mellem forgreningerne af Sneum Å i kote 19. Der er et lokalt højdepunkt 900 meter mod vest i kote 27 og et lavpunkt ved Sneum Å i kote 6, 900 meter mod øst.

Bevoksning

Ejendommen er omkranset af læhegn på alle sider, på nær den nordlige. Der er grundet læhegnenes gode beskaffenhed begrænset indsigt til ejendommen. Mod nord stiger terrænet og begrænser dermed indsigten til ejendommen.

Såfremt de stedlige læhegn bevares, vil bevoksningsstrukturen i området være intakt og indsigten til ejendommen begrænset.

Tilbygningen vil ikke være synlig for omboende, da den er afskærmet af foderlade og læhegn mod syd, stalde og læhegn mod vest og læhegn mod øst. Velfærdsstalden er ligeledes afskærmet af stalde og læhegn mod øst og læhegn mod vest og til dels læhegn mod syd. Der er dog indsigt til den nye velfærdsstald fra Hovedvej A1 11 og naboen på Hovedvej A1 16 over en strækning på ca. 40 meter.

Bebyggelse

Bebyggelsen i området er overvejende små gårde med begrænset jordtilliggende klumpet sammen langs vejene i området. Således er der en fortætning af bebyggelsen langs Hovedvej A1 i umiddelbar nærhed af det ansøgte samt langs Hjortkærvej. Nærmeste by er Endrup beliggende 900 meter mod øst.

Både velfærdsstalden og tilbygningen til fiberanlægget etableres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse på ejendommen.

Ejendommen er den største i umiddelbar nærhed.

Det vurderes at bebyggelsens omfang ikke påvirker oplevelsen af samlede bebyggelse i området.

Infrastruktur/tekniske anlæg

Umiddelbart nord for det ansøgte er transformerstation Endrup beliggende. Herfra samles vindmøllestrømmen for Horns Rev projekterne og sendes videre ud i det danske forsyningsnet. Der foregår i øjeblikket en udvidelse af stationen, der kan håndtere strømmen fra HRIII samt en større omformerstation, der med et søkabel forbinder elnettet med det øvrige Europa.

Udbygningen af Station Endrup vurderes at ville påvirke omgivelserne i højere grad end det påtænkte landbrugsbyggeri, der landskabeligt vurderes at få underordnet betydning i forhold til stationen.

Kulturforhold

Der er ingen væsentlige kulturforhold i umiddelbar nærhed. Nærmeste kulturmiljø er Endrupholm beliggende 1000 meter mod øst. Kulturmiljøet vurderes ikke at blive påvirket af udvidelsen.

Sårbarhed

Landskabet omkring ejendommen er særdeles robust overfor tekniske anlæg, idet områderne mellem Sneum Å's forgreninger i overvejende grad er uden retning og struktur. Tekniske anlæg der etableres i umiddelbar nærhed af åen eller dens forgreninger vurderes at påvirke de ånære omgivelser i væsentlig grad.

Konklusion

Det vurderes samlet at gårdanlæggets placering i et landskab uden retning og struktur mellem forgreningerne af Sneum Å ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt, idet landskabet er robust overfor påvirkninger, samt det forhold at ejendommen er omkranset af rigelig beplantning der begrænser indsigten til det ansøgte i væsentlig grad.

For at afskærme naboen på Hovedvej A1 16 fra indkig til velfærdsstalden, stilles der dog vilkår om forlængelse af det øst-vestgående læhegn langs med naboen på Hovedvej A1 9's nordlige skel. Det skal forlænges med ca. 40 m langs med den indre kørevej, og bestå af 3-5 rækker hjemmehørende træer og buske (se kort 5).

Esbjerg Kommune har i miljøgodkendelse af husdyrbruget fra august 2014 stillet vilkår om, at eksisterende læhegn omkring ejendommen skal bevares. Såfremt hegnene nedlægges, skal de genplantes eller erstattes af tilsvarende hegn, der opfylder samme funktion med en anden placering.

For at præcisere, hvilke hegn der er tale om, har Esbjerg Kommune indtegnet de pågældende hegn og omformuleret vilkåret.

Vilkår til det ansøgte

- Der skal etableres minimum 3 rækker hegn beplantning sydvest for den nye velfærdsstald, som angivet med grønt på kort 5.
- Hegnet skal etableres førstkommande plantesæson efter etablering af velfærdsstalden.
- De med blå angivne hegn på kort 5 skal bevares. Såfremt hegnene nedlægges, skal de genplantes eller erstattes af tilsvarende hegn, der opfylder samme funktion med en anden placering.

- Alle hegn/træer der etableres skal bestå af hjemmehørende danske træer og buske.

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk